

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség : és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérvary Dezső ügyvédek.	Előfizetési árak: Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Kétszáz polgár

vagy talán annál is több nehánnyal, barátságatlan, de udvarias levelet kapott Baja város központi választmányának összeíró küldöttségétől. Kétszáz bajai polgár a következő értesítést kapta:

Baja város központi választmányának
összeíró küldöttségétől.
folyó szám.
1911.

ÉRTEŚITÉS.

A bajai kerületi országgyűlési képviseléválasztók névjegyzékének kiigazítására alakított összeíró küldöttség X. Y. urat, aki ezen kerület választóinak f. évi névjegyzékébe van bevezetve, 1912. évi névjegyzékbe föl nem vette, mert adója nem üti meg a választói törvényben megszabott mértéket. Baja. 1011. évi április hó 2-án.

Összeíró küldöttség elnöke.

Tehát kétszáz bajai polgár veszítette el a polgári jogát ahhoz, hogy az ország dolgába egyszer közvetve szavazatával beleszóljon.

Mit sem változtat a dolgon azon körülmény, hogy ugyancsak száz polgárnak viszont adtak szavazati jogot. A tény, a valóság az, hogy kétszáz embert, aki már az alkotmány sáncain belül állott, a polgári jogokból kirekesztettek.

Történik pedig ez a jogoktól való megfosztás akkor, amikor az egész ország visszhangzik attól a vágytól, attól az óhajtól, hogy részesüljön ennek az országnak minden egyes polgára egyenlő módon a választói jogban.

Amikor a nyílt fórumon, az országgyűlés képviselőházában mindsűrűbben hangzik fel a követelés a demokratikus választói jogért, amikor mindenféle mind erősebben döngtetik az osztályuralom kapuit, hogy nyissák meg azokat a künnrekedteknek, hogy iktassák törvénybe az általános egyenlő és titkos választói jogot.

Történik ez Baján annak a munkapártnak az uralma alatt, amely a múlt évi képviseléválasztások alatt az általános, egyenlő és titkos választói jog követelését, nem, megvalósítását hirdette szóban és írásban, programbeszédben, újságokban és kortesszólamokban.

Talán megtévesztene bennünket az az indoklás, hogy

„mert adója nem üti meg a választói törvényben megszabott mértéket“

ha tisztán csak ezen az alapon vonnák meg kétszáz embertől a jogait. Csak-hogy nekünk alapos okunk van a munkapárti összeíró küldöttségről feltenni, hogy igyekszik mesterségesen is apasztani a választók számát.

Nem csak azt az indokot használják, hogy „nem üti meg az adója a mértéket“, hanem még valamit. Előszedtek egy olyan törvényt, amelynek alapján meg olyanoknak sem adják meg a jogot, akinek az adója megüti még szerintük is a mértéket.

Sok olyantól, akinek Baján van ingatlan. földje vagy háza, de ezidőszent nem nem lakik Baján, szintén megvonták a választói jogot.

Itt az indoklás nagyon érdekes. Azt mondják, hogy az 1874-iki törvény szerint olyan ingatlan tulajdonosok, akik nem lagnak helyben csak a saját kérélmükre veendő fel.

Ilyen indokok alapján még talán soha senkinek nem jutott eszébe valakitől megvonnai a választói jogot. Talán még akkor sem, amikor ezerféle ürügyet, alkalmat és okot találtak arra, hogy minél kevesebb független embert juthassanak joghoz. A függetlenségi párt összeíró küldöttsége a törvényt a legliberálisabban kezelte és megadta a választói jogot minden igényjogosultnak. Így történt, hogy a választók száma ezidén meghaladja az ezerhatszázat.

A liberalizmussal kérkedő munkapártnak kellett jönnie, hogy az általános, egyenlő és titkos választói jog előcsa-

tározása közben megmutassa, hogy mennyire híve az a párt a jogkiterjesztésnek. Jogkiterjesztés helyett szűkíteni igyekeznek azt.

Ilyen a munkapárt demokrációja, a liberalizmusa, ilyen a népbáratsága.

* * *
Különbön figyelmeztetjük mindazokat, akik az összeíró küldöttségétől ilyen értesítést kaptak, hogy szerkesztőségünknel jelentkezzenek, mi dajtalanul megfellebbezzük az ügyet.

Egészséges eszmét

vetett fel lapunk hasábjain egy olvasónk, amikor felhívta a közügyelmet arra, hogy az országban borközraktárakat állítanak fel és hogy indítson meg a város olyan irányu mozgalmat, hogy az Alföldön tervezett borközraktárak közül egyet Baján állítsanak fel a kormány. Gonda Béla úr felvetette azt az egészséges eszmét és kifejtette, hogy minő nagy közgazdasági előnyök háramlanának abból, hogyha a borpincét minálunk, Baján létesítene. A cikk kifejtette továbbiakban, azt is, hogy Baja volna tulajdonképpen a legalkalmasabb hely ilyen borpince létesítésére. Mert amellet, hogy itt van a baja-bátaszéki Dunahid és ezáltal közvetlen vasúti összeköttetése van a városnak egyrészt a tengerparttal, másrészt pedig dunai víziközeledésünk lévén meg van adva a mód a legolcsóbb szállításra és azonkívül Baja egy nagy homoki bortermelés központjába esik.

Az eszme fel volt vetve és az előnyök fel voltak tárva. Azt kellett hinnünk, hogy az egészséges eszmét, amely hivatva volna gazdasági életünknek nagy lendületet adni, örömmel karolják majd fel a város ügyeit vezető. De nem, a cikkben kifejtettek éppenséggel nem találtak a városban viszhangra, nem vert fel semmi hullámokat, hanem szép csendesen elhaladtak mellette, még csak tudomásul sem vették, hogy ilyen mozgalom megindítására szükség volna. A cikk megjelent és azonkívül nem történt semmi.

Legalább minálunk „nem! Ellenben másutt, más városban viszhangra talált a mi cikkünk. Másutt tudomást szerettek arról az egészséges, életrevaló eszméről és azt másutt, más városban akarják is kamatoztatni.

Előttünk fekszik egy szabadkai újság, amelyből azt látjuk, hogy a Baján felvetett eszme Szabadkán termékeny talajra talált. Szabadkán megindították a mozgalmat, hogy ott létesüljön az alföldi borközraktár. Ott meg-

Gyermek-ruhák!

Mosó 2' — kor.-tól
Zefir 2'50
Lüsztér 4'50
Szövet 6' —

Schöffér-féle árúházban Baja.

értették, hogy a borközraktár — amely modern borpincével jár együtt — fontos közgazdasági tényezővé válhatik egy város életében.

De minátnak hiába vetnek fel jó, egészséges eszméket, hiába minden. Mi sokkal éhettelebbek vagyunk, semhogy ilyesmi iránt érzéket tanúsítsanak.

A borközraktártól még nem késtünk el. Még mindig lehet valamit elérni. Még nincsen abban a dologban végleges döntés. Talán nem ártana, ha mégis utánna látnánk a dolognak.

N. hagyjuk ezt is elkaparintani az orrunk elől.

Telefonhírek.

Budapest, 1910. április 7

A képviselőház ülése

A képviselőház mai ülésén Polónyi Géza nagyszabású beszédet mondott, amelyben kirohanást intézett a szabadkőművesek ellen és sürgette az általános választói jogot. A hosszú, nagy beszéd legnagyobb része a szabadkőművesekkel és az antiszeminizmussal foglalkozik. Polónyi után Beöthy Pál munkapárti beszélt és a javaslatot elfogadta.

Közös miniszteri tanács

lesz vasárnap Bécében Ezért szombaton este Bécsbe utaznak Khuen, Székely és Hazai miniszterek Ha ennek a miniszteri tanácskozásnak lesz eredménye, akkor a király elnöklete alatt korona-tanács lesz

Elfogott rablógyilkos.

Nagybányáról jelentik, hogy a veresvízi rablógyilkosság tettesét letartóztatták. Kihallgatásakor tagadott, de a lakásán megejtett házkutatás alkalmával 13 gramm aranyat találtak

A nagyhatalmak

figyelmeztették Montenegrót, hogy viselkedjen semlegesnek, mert különben erőiesen fel fognak lépni.

NAPIHIREK

Uj vasuti állomást építenek Baja és Bácsbókad között «Mátéháza» elnevezéssel. Ez tudvalevőleg a szabadka—bajai vonal elsőrangúsításá alkalmával lett határozva. A vasutállomás építésén, illetve az épületek munkáira április hó 15-én tartják meg az árlejtést.

Cselédlakás és istálló építését kérték a máthézi I. és II-ik major bérleti a várostól. A városi tanács kiadta a kérelmet a gazdasági bizottsághoz.

Zászlószentelés ünnepére hívta meg a várost a m. kir. József műgyemem ifjúsági zászlóalja. Egyben zászlószegyet is küldöttek a város törvényhatóságának. A meghívó fölött még nem döntöttek.

Elítelt pénzhamisítók. Együtt voltak bezárva a bajai fogházba Marin János és Nagy Molnár István, valami kisebb lopás miatt. Odabent szoros barátságot kötöttek egymással és megbeszéltek, hogy kiszabadulásuk után együtt fognak pénzt hamisítani. Marin 14 nappal előbb szabadult és egyenesen Rém községbe ment Molnár lakóhelyére. Két hét múltán kiszabadult Molnár is és ekkor hozzáfogtak a pénzeszínáláshoz. Őt és egykoronásokat gyártottak nagymennyiségben és azokat forgalomba hozták. Marin felesége nem jó szemmel nézte ezeket a műveleteket és elmondotta az egészet a község plébánosának. A plébános feljelentette a pénzhamisítókat, letartóztatta és beszállította a szegedi királyi törvényszék fogházába. Tegnap délután foglalkozott ezzel az ügygel a szegedi királyi törvényszék, mely Marin Janost 7 hónapra, Molnár Istvánt pedig 1 évi börtönrre ítélte.

Rejtélyes eset történt Herczegszántón. Fliebert Mihály kőműves esti 6 óra után lánya látogatásáról hazafelé ballagott. Utközben az utcán az egyik ház kerítése mellől egy férfi görcebotól hírtelen fejbe vágta. A megtámadott kőműves a futásnak eredő tettes után iramodott, majd azt fenyegető szavakkal illette, de az illető hasznosabbnak vélte a megfutamodást. A fejbevert kőműves ezzel a közeli bogárnárműhelybe tért, ahol elbeszélte, hogyan járt és azok a feje bújhat meg is tapogatták. Ez eset után 10 het múlva az öreg kőműves elhalt. Hozzátartozói kívánságára a bajai járásbírósg feljelentésére a szabadka kir. törvényszék felboncoltatta annak kiderítése céljából, hogy a halál bekövetkezését nem e az előremet fejbeverés okozta s hogy mifele összefüggésben áll a kettő egymással?

A személyszállító és a dereglye. Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt Apatinban a nyílt Dunán. Egy személyszállító gőzös nekiment egy dereglyének. Az összeütközés oly heves volt, hogy a dereglye egyik munkása meghalt. A szerencsétlenségről tudósítónk ezeket jelenti: A Dunagőzhajózási társaság Taussig nevű személyszállító hajója elindult az apatini kikötőből. Alig haladt a hajó mintegy 200 méternyire, a Dunán levő vizimalmok közvetlen közelében Tóth József, a Taussig kormányosa észre-

vette, hogy egy dereglye közeledik a hajó felé. A hajó és a dereglye közti távolság már oly kicsiny volt, hogy nem lehetett a dereglyét kikérülni s ezért Tóth József megállította a Taussigot. A hajó azonban oly közel volt a malmokhoz, hogy a vizimalmok által felhajtott vízszóra nekivitte a dereglyének, amelyet a Taussig derékon metszett keté. Az összeütközés oly heves volt, hogy a dereglye kette szakadt, a teglák a vízbe hullottak. A dereglyén dolgozó Kata György munkásra ráomlott egy téglaszlop és maga alá temette. Ég ujjab lokés a téglaszlopot és alatta Kata György hulláját is belelökte a Dunába. Az összeütközés megebesíttette Tóth Istvánt a Taussig kormányosát és Molnár Pált a dereglye kormányosát is. A személyszállító hajó annyira megrongálódott, hogy le kellett szerelni. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat, amely kideríti, hogy kit terhel a felelősség.

Mérgezés gyanuja miatt letartóztatva. A palánkai csendőrség följelentette az ujjideki kir. ügyészségnek öv. Thierl Józsefnél újalpánkai asszonyt, mert az a gyanu merült föl ellene, hogy férjét, apósát, anyósát megmérgezte. Nevezettek ugyanis közös háztartásban éltek egymással s ifj. Thierl József 1910. november 24-én, id. Thierl József 1910. december 30-án és id. Thierl Józsefné pedig 1911. febr. 20-án halt meg s mindhárman hírtelen. Ezen gyors egymásután következő halálesetekre a nép sugdosni kezdett, hogy nem természetes halállal haltak meg. A csendőrség beleavatkozott s a talált gyanuokok alapján följelentette Thierlnét.

Gyujtogató fiucska. Mélykuton kigyuladt Tornai György náddal fedett tanyai háza s a padlason volt gabona és élelmiszerek elégték. A kár 900 korona. A tüzet a károsultak 8 éves unokája idézte elő. Mivel pedig a kis gyermek felügyelésével ez idő szerint károsult volt megbízva, most még fel is jelentették gondatlanságából okozott tűzvészért a járásbírósnál.

Baleset a hajón. A csütörtöki nagy szélviharban szerencsétlen baleset történt a Tiszán, a melynek áldozatául fog esni egy matrózegény. Ugyanis a »Sirály« nevű vontató gőzös néhány uszályt vontatott lefelé, miközben az egyik uszályt a hajóhoz akarták csatolni. Nostrov Péter kapitány kiadta erre a parancsot s ekkor történt, hogy Kaiser József nevű matrózt a sodronykötél lerántotta úgy, hogy a két hajó közé esett éppen abban a pillanatban, mikor az összecsapódott. A szerencsétlen embert bepréselte a hajó, úgy hogy eszméletlen állapotban húzták föl. Eltört az egyik karja és néhány oldalbordája. Aligha marad életben. Az esetről jelentést tett a kapitány Óbecsén, a súlyos beteget az első segélynyújtás után elvitték a hajón Titelle a kórházba.

Gyümölcsfa-karbolineum

„LOHSOL“

(törvényesen védve.)

Legnagyobb mértékben vízben oldható, biztosan gyógyítja

gyümölcsfák, bokrok stb.

valamennyi betegségét, különösen rák-, üszök-, gummi-

folyás stb. bajokat, föltétlen bizottsággal elpusztít verlevél- és pajzs-tetűt, almaférgét stb. és megöli valamennyi gyümölcsférgét, hernyót és azoknak petéit. Megakadályoz minden gomba- és penészképződést, valamint más ártalmas burjánzásokat. Meggyógyít minden kórogbetegséget és regenerálja öreg fáknak kergét. Hat a növeszre, fokozza a nedvkeringést és előmozdítja a termőképességet. Leghatásosabb védelem vadnak és egereknek pusztítása ellen, melyek a faiskolákba esetleg belopódtak.

! Számos elismerés bizonyítja, hogy !
! a gyakorlatban legjobban bevált !

Egyedüli elárúsító Bács-Bogrog vármegyére:

DRESCHER GYULA BAJA.

A szervező bizottság ülést tartott a napokban. Az ülésen foglalkoztak a kórházi orvosok fizetésrendezési és laktérügyével, valamint dr. Kocsis János városi főkönyvelő kérvényével, amelyben évi hatszáz korona személyi pótlékot kér.

Megsült gyermek Hercegszántón. Bog-nár János klágyai béres 16 hónapos fiát anyósához vitte, hogy felesége a szoptatástól könnyebben elválaszthassa. Az öreganya kis unokáját maga mellett kicsike szobájában tartogatta, ahol a banyakemencéhez vaslapokkal ellátott takaréktűzhely volt építve. A banyakemence padkáján játszadozott a kis unoka, midőn egyszerre hirtelen hanyatt esett a tűzes takaréktűzhely vas lapjára és így egész jobboldali combját és lábszárát egész hosszában összeégette. A nagyanya eleinte titkolta a dolgot. Végre a dolog napvilágra került, midőn a fiúcska borzasztó kínok között elhalt. A hatóság értesítette az esetről a bajai kir. járásbírószéket. A vizsgálóbíró, valamint a szabaddai kir. törvényszék ügyésze a törvényszéki orvossal együtt a helyszínére kiszállottak. A boncolás kiderítette, hogy a halál okát megsülés után bekövetkezett kimerültség okozta. A vizsgálat folyamatban van.

Hasznos tudnivalók. Az orvostudomány tanítja, az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vizre van itatul szüksége. Ez a víz szolgálna ugyanis a bevett ételek hígítószerül. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorban minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy itatul olyan víz használjassék, mely baktériummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett baktériumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rongosítsa.

Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai Ágnes víz végtelenül alkalmas, mert teljesen baktériummentes. Másodsor, minthogy szénsavat tartalmaz, a baktériumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony baktériumokat megölik.

A mohai Ágnesviz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, amittől a mohai Ágnesforrás a gyermeket és felnőttest biztosan megóvja. Gyermeknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, amelyeket a mohai Ágnes víz megszártalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, akiknek a mohai Ágnes-forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyban fokozza.

Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnes-forrás különösen olcsón kapható.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101

Törlesztéses kölcsönököt

engedélyezünk

10-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Egy négy szobás

utcai lakás teljes kényelemmel,
nagy udvarral és nagy kerttel

azonnal bérbeadó.

Bővebb felvilágosítást ad TAUBNER
FÜLÖP Baja gr. Zichy Bódog utca.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy a mai napon minden igényeknek megfelelő

kézimunka-üzletet

nyitottunk. A legdivatosebb elkészített kézimunkákat tartunk raktáron. Mindenféle kézimunkához anyagot és kelléket raktáron tartunk. Ugyszintén a legdivatosebb mintáink vannak az előnyomdában. Mindenféle kézimunka elkészítését jutányos árban elvállaljuk.

A nagyérdemű hölgyközönség nagybecsű pártfogását kérve, vagyunk

mely tisztelettel

Hirscher Nővérek

Mátyás király-tér.

! Gobellin képek
állandóan raktáron. !

Építőiparosok figyelmébe

ajánlom legújabbán megkezdett

Nádszövő (stukatur)

gyáramat. Nádszövő anyagok nálam a legjobb minőségben jutányos árban kaphatók. :::

Tisztelettel

Wamoscher Gyula

Bács-Kertész.

Vasútállomás; Zombor.

3420. tkvi.
1911. szám

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbírószék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést dr. Monostori Gyula ügyvéd kérelmére, Berta Nándorné Szerleties Erzsébet bajai lakos ellen 262 kor. 64 f. tőke, ennek 1910. évi november hó 1-től járó 5% kamatai, 59 kor. 50 fillér költség, valamint 200 korona tőke, ennek 1910. évi december hó 30-tól járó 6% kamatai és 3 korona 10 fillér eddigi, 38 kor. 30 fill. ezuttal megálapított és a még felmerülő költségeknek, nemkülömben csatlakozott dr. Kelemen József ügyvéd által képviselt Preisz Béla bajai lakos 938 kor. 94 fillér, 1173 kor. 44 fillér, 180 kor. tőkék és jár., továbbá Dr. Kiss György által képviselt ifj. Szerleties István 6000 korona, 6000 korona, 2000 korona és 2000 korona, dr. Fehérvári Dezső ügyvéd által képviselt Ternák Márk 152 korona 32 fillér tőke és jár. iránti követeléseinek kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-c. 144. és következő §§-ai, valamint az 1908. évi 41. t.-c. 21. §-a alapján a szabaddai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbírószék területén lévő a bátmonostori 2822. számú berteiben 1. 13303. hrsz. ingatlan végrehajtást szenvedett megillető 1/2 részére 157 korona 50 fillér, 2. a 2099/118. hrsz. ingatlan végrehajtást szenvedett megillető 1/2 részére 265 korona 50 fillér, 3. a 2323. hrsz. végrehajtást szenvedett megillető 1/2 részére 49 korona, 4. a 2417. hrsz. ingatlan végrehajtást szenvedő 1/2 rész jutalékára 671 korona, 5. a 2570/11. hrsz. ingatlan végrehajtást szenvedett megillető 1/2 részére 53 korona 50 fillér, 6. a 6572/11. hrsz. ingatlan végrehajtást szenvedő 1/2 részére 91 kor. 50 fillér, 7. a 4144. hrsz. ingatlan végrehajtást szenvedett 1/2 részére 7 kor. 50 fillér, és 8. a 4767. hrsz. ingatlan végrehajtást szenvedett megillető 1/2 részére 17 korona 50 fillér kiküldési árban ezennel elrendeli és arra Bátmonostor községhezatal 1911. évi május hó 29-ik napjának délelőtti 10 óráját kitűzi.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kiküldési ár 2/3-ánál alul el adatni nem fognak.

Árverezők a kiküldési ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Vevő a vételárat három egyenlő részletben és pedig az első részletet 15 nap, a másodikat 30 nap, a harmadikat 45 nap alatt, mindig az árverés jogerőre emelkedésétől számított, de mégis az árverés napjától járó 5% kamataival együtt a bajai kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnál az ide két példányban és kellő felzetekkel benyújtandó kérvény kapasan fizessék le.

A bnatpénz az utolsó részletbe számítatik be. Baja, 1911. évi március hó 24.

TEMMEB,
kir. bíró.

ELKÖLTÖZÉS FOLYTÁN
teljes lakás- és
konyhaberendezés

eladó, délelőtt fél kilenctől délig,
délután félháromtól hatig. Szt. István-tér 5. sz. Stern Vilmos-féle ház.

"LINOLIN"

mosható padlófő, gyorsan száradó, tartós és tükörfényes elsőrendű magyar gyártmány.

Főraktár: **Stampfl Jenő** fűszer-, csemege- és ásványviz-kereskedésében **Baján.**

